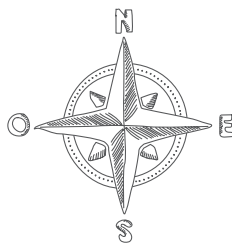


MENDIBE Zurzai



Distantzia 8,13 km	Desnibela 313 m	Iraupena 2h45	Tipologia itzulia	Zedarriak PR seinaleak
------------------------------	---------------------------	-------------------------	-----------------------------	----------------------------------

Donazarreko elizako plazan, har RD18 bidea Mendy hotel-jatetxearen eta elizaren artean, Iratira buruz. Segi beti bide hori, Irati erakusten duten bide seinaleei jarraikiz. Ahatsa, Lekunberri eta Mendibe iragan itzazu. Bidea zatika bihurtu da. Donazarreko plazatik 22 km egin ondoren, Irati-Garaziko goi-ordokira helduko zara. Ibilaldia Etxolaren paretik abiatzen da.

GPS datuak: **UTM : 656930 - 4767978 Lat/Long : 43.04827/-1.07319**

Irati-Garaziko goi-ordokitik abiatzean, ibilbide erraz horretan ibiltariak Iratiko oihanaren parte bat ezagutuko dute. Itzuliaren lehen zatian, erreka basa baten bazterretik ibiliko zara, eta hango ingurumen naturaleko faunari behatzen ahalko diozu, adibidez, Pirinioetako Calotriton anfibioari eta beste anfibioei. Zurzaiko lepoan zohikaztegiak baitira, ibilaldi hori izigarri interesgarria da naturari behatzeko. Ibiltariak drosera aurkitzen ahalko du, ingurumen natural horietan berezkoa den landare intsektujalea, baita ere beste landare espezie batzuk. Ibilbidearen bigarren parte Iratiko pagadian iraganen duzu, eta han ere berezko fauna eta flora kausituko dituzu. Irati-Garaziko goi-ordokira itzultzean, ibilaldia harrespiletan bururaten da; aztarna protohistorikoko horiek erakusten dute euskal mendietan jendea biziki aspalditik ibiltzen dela.

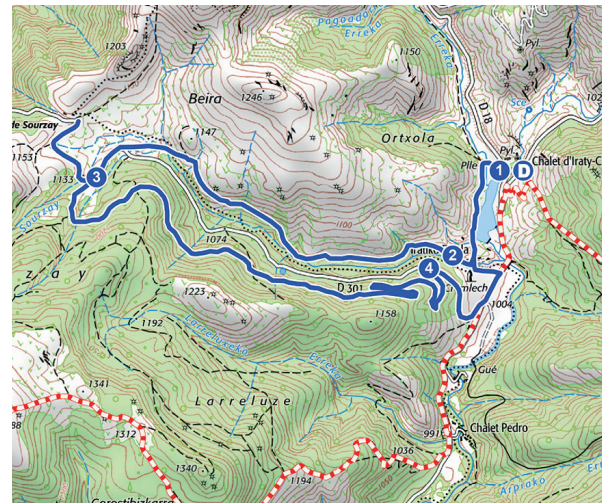


1. ZATIA > Garaziko goi-ordokiaren erdian

Hastapeneko koordenatuak: UTM : 656930 - 4767978 Hasi ibilaldia bide zabala segituz erreken eskuin bazterrean. 100 m-ren buruan iragan ezazu ubixka eta segidan ezker itzul zaitez. Ibilbidea ezkerrean duzun erreka bazterretik doa, zohikaztegi gune batera heldu arte. Segi bidea erreken eskuinean 400 m-tan, eta xendra zut eta labur batera helduko zara. Malda labur hori igan ondoren, jauts zaitez bide mundrunatura, ez ezazu zubia iragan. Itzul eskuin, eta segi bidea erreka eta artegiaren artean, eta beste bidera helduko zara.

2. ZATIA > Zurzai erreken bazterretik

UTM : 656719 - 4767545 Segi erreken ezkerretik doan bidetik. Bidea lehenik agerian den gunetik iragaten da, eta ondokiko pago oihan batetik. Segi xendratik oraino 800 m-tan; gune irekietatik eta estalietatik (oihanetatik) iraganen zara aldizka, erreka berriz heldu arte. Behako bat eman Pirinioetako calotritona agertzen ote den. Segi ezkerrean doi bat igaten den xendra horretan. Erne egon seinaleei. Bidexka oihanetik ateratzen da eta bazka larre batetik iragaten. Segi bidea zeharkatuko duzun errekaraino. Ondotik segi guti markatua den xendra belartsu bat, eta errepidera helduko zara. Joan eskuin, bide adarkatzeraino.



3. ZATIA > Zurzai leporantz

UTM : 655025 - 4767787

Zurzai lepora joan etorria egiteko, segi bidea artegi batera heldu arte, eta gibelera itzul gune hezeak ikusteko denbora hartzea ahanzi gabe. Bide adarkatzeraino itzuli ondoren, joan oihanera igaten den bidetik. Bidegurutze batera helduko zara, har ezker "Iratira itzultzea" eta segi luzaz oihan bide horretan. 2 km-ren buruan nonbait han, bidegurutze batera helduko zara, eta han zoaz ezker bata bestearengandik 200 m urrun diren bi zati bihurtuetsutan ibiltzeko. Segi bidea eta errepidera helduko zara.

4. ZATIA > Iratiko oihanean barna

UTM : 656606 - 4767481

Errepidean zoaz eskuin, departamenduko bidegurutzeraino. Ez da auto ainitz iragaten bide horretatik, baina egon erne. Errepidean zoaz ezker, eta har lehen bide mundrunatua ezkerrean. Harrespilak dauden leku batera helduko zara. Iragan ezazu zubia, eta itzul zaitez ibilaldi hastapeneko bidetik.



INTERESGUNEAK

❖ Pirinioetako calotriton anfibioa

Pirinioetako espezie endemikoa da, mendiko erreka freskoetan bizi dena. 15 cm luze izan daiteke (buztana barne), eta uhandre baten forma du, grisa da sabel hori/laran-jarekin. Espezie hori babestua da eta ez da trabatuta behar. UTM : 655991 - 4767479

❖ Zohikaztegiak

Zohikaztegiak ingurumen natural bereziak eta bakanak dira; habitat babestua dira. Berezko faunari eta florari ostatu ematen die. Drosera atzeman daitezke zohikaztegiaren; landare intsektujalea da, eta estrategia harrigarria garatu du jaten dituen intsektu txikien harrapatze-ko. Zohikatza da gune mota horretako substratu nagusia, esfagnoen usteltze gelditik datorrena. UTM : 654942 - 4768049

❖ Harrespilak

Burdin aroko hilobia (K. a. 800-300 urte), lurrean zut-zutak sartuak diren harriak dira, zirkuluan ezarriak. Hilobi horren zentroan bada ganbara bat, non erraustu hilaen hondarrak ezartzen baitziren. Harrespilak erakusten dute euskal mendietan jendea biziki aspalditik ibiltzen dela. UTM : 656832 - 4767484

ARRETAZ IBILTZEKO LEKUAK

- Gutu erabilia den bide zati baten hastapena, baina nahiko arreta behartzen duena

UTM : 656606 - 4767481

- Artzain eremua: hesiak hets, abereak ez beldurtu, xakurra loturik atxik, abere taldeetarik aski urrun egon

EKIPAMENDUAK ETA ZERBITZUAK

Etxola: jatetxea, komunak, interpretazio gunea

UTM : 656937 - 4768009

Ibilbideen erabilbidea

ZAILTASUN MAILEN ADIERAZLEAK

Oinezkoen mendi ibilbideak zailtasunaren arabera sailkatuak dira zirkuitu bakoitzaren fitxa praktikoan.

Gisa horretan, Oinezko Ibilaldien Frantziako Federazioaren gomendioak jarraitzen ditugu.

Oso erraza: 2 oren baino guttiagoko ibilaldia.

Familian egiteko arras egokia, bide ongi markatuetan.

Erraza: 3 oren baino guttiagoko ibilaldia.

Familian egin daiteke. Bidexka batzuetan pasagune zailxeagoetan pasatuz.

Ertaina: 4 oren baino guttiagoko ibilaldia. Ibiltzeko ohitura duten ibiltariarentzat. Batzutan kirol mailako lekuetan edo desnibela duten maldetan.

Zaila: 4 oren baino gehiagoko ibilaldia. Ohitura duten ibiltari

kirolariarentzat. Ibilbidea luzea edota zaila da (desnibelatua, pasagune korapilatsuak).

MENDI BIZIKLETAZKO IBILALDIAK:

Oso erraza: bide zabala eta gurpiletarako egokia; 300 m baino guttiagoko desnibela.

Erraza: gurpiletarako nahiko egokia den bidexka; 300m baino guttiagoko desnibela.

Ertaina: bidexka teknikoak, 800 m baino guttiagoko desnibela.

Zaila: bidexka oso zaila, 300 eta 800 m arteko desnibela.

DESNIBELA

Fitxetan agertzen den desnibela, goera guzieren gehiketa da.

IBILALDIAREN IRAUPENA

Zirkuitu bakoitzarentzat emana den iraupena gutxi gorabeherakoa da. Kontuan hartzen ditu ibilbi-dearen luzetasuna, desnibela

eta izan litezkeen zailtasunak. Ibilaldi denbora geldialdirik gabe kalkulatu da.

PR® LABELIZATUAK DIREN IBILBIDEAK

Label horren bitartez, Oinezko Ibilaldien Frantziako Federazioak onesten du oinezko ibilbide andana bat, kalitate irizpideen arabera. Hautua egiten da, plazer irizpideen, irizpide teknikoaren, turismo eta ingurumen irizpideen arabera (informazio gehiagorako: www.ffrandonnee.fr)

GPS DATUAK

Abiapuntuaren datua, latitude/longitudetan ematen da, zure ibilgailuaren GPSan sar dezazun. Gainerako datuak (ibilbi-dearen geldiguneak) UTM datuetan emanak dira. Hona erreferentziazko formatua: WGS 84 - UTM 30T

Jokamolde egokiak mendi ibilaldietan

Ipar Euskal Herriko bidexketan ibili nahi bada, natura errespetatzen duen jokamoldea izan behar da, baina baita lurralde hori biziarazten duten emazte eta gizonak errespetatzen dituen jokamoldea ere. Horretarako, garrantzitsua da arau batzuk errespetatzea.

Abiatu aitzin, presta zaitetz

- Ez zaitetzela abia beharrezkoa den materialik gabe (mapa, ura, jantzi egokiak, etab.).
- Ez zaitetzela bakarrik abia edo, hala eginez gero, hurbileko bati edo herriko etxeari jakitera emazioz (zenbait lekutan telefono sarrerik ez da eta ezin atzemana bilaka zaitetzke).
- Erreketako ura ez ezazula edan eta ez zaitetzela honetan baina.
- Eguraldiari buruz informa zaitetz, erabat alda daiteke. Jakinean izan zaitetz garai hauetaz: lur-erretze, ihizi, oihan-lanetako eta abar.

Natura zain ezazu

- Zakua har ezazu zure hondakinak eramateko.
- Abereak urrunetik eta isilik beha itzazu.
- Basalorerik, baiarik edota onddorik ez ezazula bil baimenik gabe.
- Lekuan emana den seinaleetika errespetatu ezazu eta zaude bidexka zedarrituetan.

Laborantza eta artzaintza aktibitateak errespetatu itzazu

- Autoan ibil zaitetz emeki abere taldeetatik hurbiltzean.
- Autoa aparka ezazu horretarako antolatutako diren lekuetan, zirkulazioa ez trabatzeko
- Ez zaitetzela ibiltzera joan zure zakurrarekin, bestela, loturik atxik ezazu.
- Xeilak hets itzazu, handik pasa ondoan.
- Ibilbideen gaindi dauden jabego pribatuak errespetatu itzazu.
- Libre diren animalengandik urrun egon zaitetz eta ez itzazula bazka.
- Ez ezazula surik eta barbakoarik pitz.
- Kanpa ezazu baimenduak diren guneeetan bakarrik.

Zure hondakinen kudeaketa

Zure ibilaldietan, hondakinak zure bizkar-zakuan atxiki itzazu. Etxerat heltzerakoan, hondakinak bereiz itzazu eta bigarren bizi bat ukan dezakete!

ZENBAKI BALIAGARRIAK

- Météo France:
08 99 71 02 64 edo 32 50
edo www.meteofrance.fr

- Sokorriak: Larrialdietarako zenbakiak: 112 - SAMU 15 - SUHILTZAILEAK 18



ZURE IRITZIA GURE BIDEXKEI BURUZ

Proposatzen dizkizugun ibilbideak arreta handiz landu ditugu. Zure irudipenak eta oharrak gure bidexken egoerari buruz interesatzen gaituzte, eta bidexkak egoera onean atxikitzeko aukera ematen digute. Gonbidatzen zaitugu edozein arazo edo ohar baliagarriak jakinaraztera: sentinelles.sportdenature.gouv.fr

HELBIDE BALIAGARRIAK

Euskal Elkargoko Turismo Bulegoa:

Turismoko Harrera bulegoak
- BAIGORRI
Herriko Etxeko plaza
+33(0)5 59 37 47 28

- DONAPALEU
Charles de Gaulle plaza
+33(0)5 59 65 71 78

- DONIBANE GARAZI
Charles de Gaulle plaza
+33(0)5 59 37 03 57

PROFESIONALAK

Brebetadun profesional eta animatzaile anitzek laguntzen zaituzte ezagutuak diren bidexketatik kanpo. Haien zerbitzuetaz gozatzeko, harremanetan jar zaitetz Euskal Elkargoko Turismo Bulegoaren turismoko harrera bulegoekin.

ZEDARRIZTATZE ITUNA

Hemen aurkezten dizkizugun bidexkak oinezkoen ibilbideak dira (PR®) eta horiz markatuak dira. Halarik ere, bide zati batzuk ibilbide luzeekin (GR) batera litezke; eta kasu horietan, marka zuri-gorriei jarraitu beharko zaizkie. Ibilbide fitxetan zehaztuko zaizu hori.

	PR®	GRP PAYS	GR®	VTT
	TOKIKO BIDEXKA	TOKIKO IBILBIDE LUZEA	IBILBIDE LUZEA	BIDEXKA
Norabide ona	—	—	—	▲
Itzul ezker	└	└	└	▲
Itzul eskuin	┘	┘	┘	▶
Norabide okerra	✗	✗	✗	✗